

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ВРАЦА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

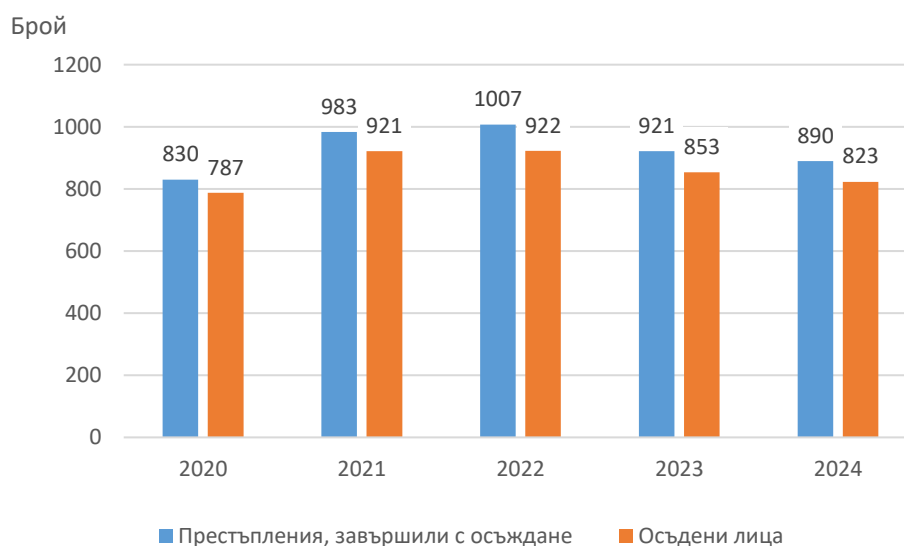
През 2024 г. в област Враца са приключили делата на 1 126 извършени **престъпления**. Делата за 422 от тях са завършили с ефективни осъдителни присъди, за 468 - с условно осъждане, за 20 - с оправдаване, за 5 с прекратяване, и за 211 - с освобождаване от наказание.

С осъдителни присъди (ефективни и условни) са приключили делата за 890 извършени престъпления.

През 2024 г. **обвиняеми** са били 1 057 лица, от които:

- с ефективна осъдителна присъда са приключили делата на 378 лица, или 35.8% от общия брой на обвиняемите;
- условно осъдени са 445 (42.1%) лица;
- освободени от наказателна отговорност са 212 (20.0%) лица;
- оправдани са 18 обвиняеми лица (1.7%);
- на 4 лица делата са прекратени (0.4%).

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица в област Враца през периода 2020 - 2024 година

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ВРАЦА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Броят на **осъдените лица с влезли в сила присъди** през 2024 г. е 823.

Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица по глави от Наказателния кодекс (НК) и някои видове престъпления

Общопасни престъпления¹

През 2024 г. най-голям е броят и съответно относителният дял на **общопасните престъпления** - 457, или 51.3% от общия брой на наказаните престъпления. Осъдените за извършването на този вид престъпления са 402, или 48.8% от общия брой на осъдените лица.

Престъпления против собствеността²

На второ място в структурата на престъпленията, завършили с осъждане в област Враца през 2024 г., са тези против собствеността. С осъдителна присъда са приключили делата за 169 извършени престъпления (19.0% от всички престъпления, завършили с осъждане). Осъдени са 179 лица, или 21.7% от общия брой на осъдените през 2023 г.

Престъпления против личността³

През 2024 г. в област Враца са наказани 92 престъпления против личността (10.3% от всички престъпления, завършили с осъждане). За извършването им са осъдени 81 лица, или 9.8% от общия брой на лицата с влезли в сила присъди през годината.

¹ Включват престъпления, извършени по общопасен начин или с общопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и околната среда, при използването на атомната енергия за мирни цели и други.

² Включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие

³ Включват убийства, телесни повреди, отвличане и противозаконно лишаване от свобода, принуда, обида и клевета, разврат и трафик на хора.

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ВРАЦА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Осъдени лица по пол и възраст

Разпределението на осъдените през 2024 г. лица в област Враца по пол и възраст е следното:

Броят на осъдените мъже е 744, или 90.4% от общия брой на осъдените лица. С най-висок брой и относителен дял са мъжете във възрастовата група 30-39 години – 25.0% от общия брой на осъдените мъже.

Осъдените жени са 79 (9.6%). Сред тях с най-висок относителен дял са жените във възрастовата група 30-39 години – 33.0% от общия брой на осъдените жени.

Осъдените непълнолетни лица (14 - 17 години) са 39, или 4.7% от всички осъдени.

Осъдени лица по наложени наказания

В структурата на осъдените лица по наложени наказания най-голям е относителният дял на *лишените от свобода* (табл.1). През 2024 г. в област Враца те са 612, или 74.4% от общия брой на осъдените лица.

Табл.1. Осъдени на лишаване от свобода в област Враца през 2024 година

Размер на наложените наказания "лишаване от свобода"	Брой	Структура-%
Общо	612	100
До 6 месеца	359	58,7
От 6 месеца до 1 година	167	27,3
От 1 до 3 години	82	13,4
От 3 до 4 години	2	0,3
От 4 до 5 години	2	0,3

Наказанието „пробация“ е наложено на 117 лица (12.7% от всички осъдени), „глоба“ – на 86 лица (10.4%), а „обществено порицание“ - на 8 лица.

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ВРАЦА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Методологични бележки

Статистическото изследване за престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди осигурява информация на базата на годишни данни, получавани от районните, окръжните и военните съдилища.

Обект на наблюдение е дейността на районните, окръжните, военните съдилища и на Специализирания наказателен съд по наказателните дела от общ, частен и административен характер. Съгласно Закона за съдебната власт (изм. И доп. ДВ. бр. 32 от 26 април 2022 г.) Специализираният наказателен съд (СпНС) е закрит. Първоинстанционните наказателни дела пред СпНС, по които е проведено разпоредително заседание, стават подсъдни на Софийския градски съди разглеждането им продължава от съдебния състав, провел заседанието. Съдиите от съдебните състави, които не са преназначени в Софийския градски съд, се командироваат за участие в разглеждането на делата до приключването на производствата по тях.

Единици на наблюдение са престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди в рамките на отчетната година.

В **броя на престъпленията**, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, за които наказателните дела са завършили с условна или ефективна присъда, независимо от броя на извършителите.

Престъпление, извършено от повече от едно лице (в съучастие), се счита за завършило с осъждане, когато поне едно от обвиняемите лица е осъдено ефективно или условно. В случай, че дело приключи с оправдателна присъда за всички лица, извършители на престъплението, то се отчита за завършило с оправдание.

Престъпление се отчита за завършило с прекратяване, когато спрямо извършителя или всички извършители делото е прекратено.

В **броя на обвиняемите лица** се включват ефективно осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В **броя на осъдените лица** се включват всички осъдени лица, на които с влязла в сила присъда им е наложено ефективно или условно наказание. Когато няколко лица са осъдени за извършването на едно престъпление, престъплението се отчита само един път, а всяко лице поотделно - в зависимост от изхода на делото. В случаите, когато в едно наказателно дело е осъдено лице за повече от едно престъпление, се отчита най-тежкото наложено наказание по съвкупност. Когато едно

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ВРАЦА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

лице е осъдено за няколко престъпления, то се отчита към най-тежкото наказуемо деяние, а всяко престъпление поотделно - към съответния вид престъпление.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече навършени години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно чл. 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. **Непълнолетно лице** - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, **е наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Данните за престъпленията, обвиняемите и осъдените лица са получени от изчерпателно изследване чрез статистически формуляри „Карта за обвиняемо лице“ (1-СС), попълвана от органите на досъдебното и съдебното производство и информация от административен източник Единна информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Допълнителна информация относно методологията и данните от изследването „Престъпления, обвиняеми и осъдени лица“ е публикувана на сайта на НСИ (www.nsi.bg), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=56).